

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

23.1.2008

B6-0046/2008

PROJEKT REZOLUCJI

zamykającej debatę nad oświadczeniami Wysokiego Przedstawiciela do spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Komisji

zgodnie z art. 103 ust. 2 Regulaminu

złożyli Annemie Neyts-Uyttebroeck i Marco Cappato

w imieniu grupy politycznej ALDE

w sprawie Iranu

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie Iranu

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Iranu, zwłaszcza rezolucje dotyczące praw człowieka, a w szczególności rezolucję z dnia 25 października 2007 r.,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka ONZ, Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz Konwencję praw dziecka, których stroną jest Iran,
  - uwzględniając dialog UE-Iran na temat praw człowieka, przerwany w czerwcu 2004 r.,
  - uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr A/RES/62/168 z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Iranie,
  - uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1696, 1737 i 1747,
  - uwzględniając sprawozdanie na temat działań nuklearnych Iranu przedstawione przez dyrektora generalnego Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) w dniu 15 listopada 2007 r.,
  - uwzględniając konkluzje prezydencji przyjęte przez Radę Europejską w Brukseli w dniu 14 grudnia 2007 r.,
  - uwzględniając wspólne oświadczenie przewodniczących 2. posiedzenia międzyparlamentarnego UE-Iran, które odbyło się w Teheranie w dniach 8 i 9 grudnia 2007 r.,
  - uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że sytuacja w Islamskiej Republice Iranu w zakresie wykonywania praw obywatelskich i korzystania ze swobód politycznych pogorszyła się w ciągu ostatnich dwóch lat, przede wszystkim od czasu wyborów prezydenckich w czerwcu 2005 r., mimo że Iran zobowiązał się do promowania i ochrony praw człowieka i podstawowych wolności w ramach różnych międzynarodowych instrumentów w tej dziedzinie,
- B. mając na uwadze, że według Amnesty International liczba egzekucji wykonanych w Iranie, także na nieletnich i homoseksualistach, często publicznie, poprzez powieszenie lub ukamienowanie, dramatycznie wzrosła, wskutek czego liczba egzekucji odnotowanych od początku 2007 r. wynosi co najmniej 244 – o wiele więcej niż 177 egzekucji odnotowanych w 2006 r.,
- C. mając na uwadze, że na 62. sesji w 2007 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło rezolucję wzywającą do wprowadzenia ogólnoswiatowego moratorium na egzekucje, co ma stanowić krok w kierunku zniesienia kary śmierci, oraz przyjmując z zadowoleniem fakt,

że laureat Nagrody Nobla Shirin Ebadi wezwał rząd Iranu do wdrożenia tej rezolucji,

- D. mając na uwadze, że praktyka torturowania i znęcania się nad więźniami, przetrzymywania w celi izolacyjnej, więzienia w tajnych ośrodkach, traktowania lub karania w okrutny, nieludzki i poniżający sposób, a także bezkarność funkcjonariuszy państwowych są nadal powszechne,
- E. mając na uwadze, że przetrzymuje się coraz większą liczbę intelektualistów, a w ostatnim czasie fala represji dotknęła osoby o podwójnym obywatelstwie, którym grożą najcięższe zarzuty współpracy z obcymi siłami lub szpiegostwa,
- F. mając na uwadze, że kilka aktywistek zaangażowanych w obronę praw kobiet jest lub było prześladowanych za udział w kampanii „milion podpisów”, której celem jest doprowadzenie do zniesienia przepisów dyskryminujących kobiety oraz przekazanie tychże podpisów do parlamentu krajowego (Madżilisu),
- G. mając na uwadze, że Iran nadal nie jest stroną Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet,
- H. mając na uwadze, że po wprowadzeniu wytycznych w zakresie procedur publikacji przez Ministerstwo Kultury i Spraw Kościelnych zastrzeżono cenzurę, oraz mając na uwadze, że dziennikarze są coraz częściej nękanymi i więzieni, a środki masowego przekazu są regularnie zamykane przez władze,
- I. mając na uwadze, że mniejszości są coraz silniej dyskryminowane i napastowane ze względu na przynależność religijną lub pochodzenie etniczne, szczególnie w regionach przygranicznych (Kurdystan, Chuzestan, Beludżystan i Sistan, Azerbejdżan), oraz mając na uwadze, że wiąże się to z długotrwałym przetrzymywaniem oraz wyrokami śmierci dla niektórych członków tych mniejszości,
- J. mając na uwadze, że członkowie wspólnoty religijnej bahaitów nie mogą praktykować swojej wiary, padają ofiarą poważnych prześladowań i są pozbawieni niemal wszystkich praw obywatelskich (np. praw własności, dostępu do szkolnictwa wyższego), a ich miejsca modlitwy są niszczone,
- K. ubolewając nad faktem, że Iran nadal nie dotrzymał międzynarodowych zobowiązań w zakresie zawieszenia wszelkiej działalności związanej ze wzbogacaniem uranu i przetwarzaniem paliwa, tak aby przywrócić przekonanie o całkowicie pokojowym charakterze swojego programu nuklearnego,
- L. ubolewając nad faktem, że ani Wysoki Przedstawiciel UE – w następstwie dyskusji z irańskim negocjatorem ds. nuklearnych – ani dyrektor generalny MAEA nie byli w stanie donieść o pozytywnym rezultacie w postaci wypełnienia przez Iran wymogów Rady Bezpieczeństwa NZ,
- M. mając na uwadze, że państwa członkowskie UE powinny powstrzymać się od wydalania Irańczyków ubiegających się o azyl, w tym osób prześladowanych ze względu na orientację seksualną lub przekonania religijne – np. chrześcijan – oraz że Grecja nie powinna dokonywać ekstradycji Mohammada Hassana Talebiego, Mohammada Hosseina Dżaafariego i Wahida Szokoohi Nii do Iranu,

Prawa człowieka

1. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu pogorszenia sytuacji praw człowieka w Iranie w ciągu ostatnich lat; apeluje do władz Iranu o przestrzeganie zobowiązań wynikających z międzynarodowych standardów praw człowieka i instrumentów ratyfikowanych przez Iran, poprzez promowanie uniwersalnych wartości i przyznanie wszystkim osobom praw obywatelskich i swobód politycznych;
2. jest głęboko zaniepokojony gwałtownym wzrostem w ostatnim roku represji wobec organizacji społeczeństwa obywatelskiego w Iranie; wzywa władze Iranu do położenia kresu brutalnemu tłamszeniu praw obrońców kobiet, aktywistek w kampanii „milion podpisów”, ruchów studenckich, obrońców praw mniejszości, intelektualistów, nauczycieli, dziennikarzy, osób publikujących w Internecie i działaczy związków zawodowych;
3. przypomina rządowi Iranu o zobowiązaniach, jakie przyjął na siebie przez podpisanie Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych oraz Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, które to zobowiązania polegają na zachowaniu podstawowych praw człowieka, a zwłaszcza swobody przekonań, oraz wzywa do zwolnienia wszystkich więźniów ukaranych za przekonania;
4. jest zbulwersowany faktem, że odnotowano gwałtowny wzrost liczby egzekucji, przy czym wiele straconych osób występowało w niesprawiedliwych procesach;
5. wzywa Iran, żeby w pełni przestrzegał przepisów swojego kodeksu postępowania karnego i przyznał wszystkim jednostkom prawo do sprawiedliwego procesu, w szczególności umożliwiając im dostęp do prawnika od początku postępowania sądowego; nalega na bezwarunkowe zapewnienie odpowiedniej opieki medycznej tym więźniom, którzy mają słabe zdrowie;
6. z całą stanowczością potępia wyroki śmierci i egzekucje, jakie przeprowadza się w Iranie, w szczególności dotyczące przestępców młodocianych i nieletnich i/lub na nich wykonywane, oraz nalega na władze irańskie, żeby w odniesieniu do nieletnich przestrzegały uznanych na arenie międzynarodowej gwarancji prawnych, takich jak Konwencja praw dziecka ONZ;
7. wzywa władze irańskie, żeby stosowały w praktyce zakaz tortur, który prezes Sądu Najwyższego ogłosił w kwietniu 2004 r.;
8. wzywa parlament irański do zmiany irańskiego prawa prasowego i kodeksu karnego, tak aby dostosować je do Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, a zwłaszcza do uchylenia wszelkich przepisów karnych sankcjonujących pokojowe wyrażanie opinii m.in. na łamach prasowych;
9. apeluje, aby liczne organy prasowe, które zamknięto lub poddano cenzurze, mogły prowadzić działalność na ustanowionych zasadach wolności prasy;
10. wzywa władze Iranu do przyspieszenia śledztwa w sprawie podejrzanych przypadków śmierci i zabójstw intelektualistów oraz działaczy politycznych, tak aby domniemani sprawcy stanęli przed wymiarem sprawiedliwości;

11. wzywa członków Madżilisu do pilnej zmiany kodeksu karnego, tak aby moratorium na ukamienowanie przekształcono w ostateczny zakaz, oraz do uchwalenia prawa delegalizującego egzekucję przestępców młodocianych i wykonywanie kary śmierci za akty homoseksualizmu czy cudzołóstwo;
12. wzywa władze irańskie do stosowania wszelkich wymaganych gwarancji procesowych w postępowaniach dotyczących kary śmierci oraz do ograniczenia zbioru czynów, za które grozi kara śmierci, co stanowiłoby pierwszy krok w kierunku całkowitego jej zniesienia; zwraca się do obywateli Iranu o wsparcie kampanii pod hasłem „Stop karze śmierci – świat decyduje”, którą zorganizowały Światowa Koalicja przeciwko Karze Śmierci (WCADP) i inne organizacje pozarządowe;
13. zwraca się do władz o przestrzeganie uznanych na arenie międzynarodowej gwarancji prawnych dla osób należących do mniejszości religijnych – uznanych oficjalnie lub nie; potępia obecny brak poszanowania praw mniejszości i żąda, aby mniejszości mogły wykonywać wszystkie prawa przyznane przez irańską konstytucję i prawo międzynarodowe; ponadto wzywa władze do usunięcia wszelkich form dyskryminacji z przyczyn religijnych lub etnicznych, czy też dyskryminacji osób należących do mniejszości, takich jak Kurdowie, Azerowie, Arabowie, Beludżowie i bahaici; wzywa zwłaszcza do zniesienia obowiązującego de facto zakazu praktykowania bahaizmu;
14. przyjmuje z zadowoleniem przegłosowanie przez Zgromadzenie Ogólne ONZ rezolucji, która w wyraźny i stanowczy sposób potępia naruszanie podstawowych praw człowieka w Iranie, oraz wzywa rząd Iranu do podjęcia pilnych środków mających na celu powstrzymanie ostatniej fali egzekucji w tym kraju;
15. zwraca się do Rady i Komisji o ścisłe monitorowanie wydarzeń w Iranie, a także o wskazywanie na konkretne przypadki naruszania praw człowieka; zwraca się do Rady i Komisji o przedstawianie sprawozdań z monitorowania sytuacji w Iranie;
16. proponuje wznowienie dialogu UE-Iran na temat praw człowieka, który przerwano w czerwcu 2004 r.;
17. potwierdza swoje poparcie dla wszystkich niezależnych organizacji pozarządowych w Iranie, które za pomocą dialogu prowadzą walkę o prawa demokratyczne;
18. wzywa Komisję, aby dołożyła wszelkich możliwych starań na rzecz wsparcia społeczeństwa obywatelskiego oraz wymiany akademickiej, społeczno-gospodarczej i kulturalnej między Europą i Iranem w interesie otwartego dialogu, zwłaszcza przez wykorzystanie nowego instrumentu na rzecz demokracji i praw człowieka (EIDHR);

Program nuklearny

19. podkreśla, że zdobycie przez Iran wojskowego potencjału nuklearnego byłoby nie do przyjęcia, i wzywa rząd Iranu do przekazania MAEA wyczerpujących, jasnych i wiarygodnych odpowiedzi, by rozwiązać wszystkie kwestie dotyczące działań nuklearnych Iranu, do ratyfikowania i wdrożenia protokołu dodatkowego do porozumienia o zabezpieczeniach oraz do pełnego wdrożenia uzupełniających je ustaleń dodatkowych;

20. podkreśla, że prowadzenie tych działań oraz stosowanie środków na rzecz przejrzystości, zgodnie z wymaganiami MAEA, stanowiłoby pozytywny krok w kierunku budowania zaufania UE i wspólnoty międzynarodowej wobec irańskiego programu nuklearnego;
21. potwierdza swoje pełne poparcie dla starań Rady w celu znalezienia wynegocjowanego z Iranem długoterminowego rozwiązania w kwestii jądrowej i podkreśla, że propozycje UE pozwalałyby Iranowi na rozwinięcie – wedle potrzeb – nowoczesnego przemysłu nuklearnego o charakterze cywilnym, a jednocześnie rozwiąłyby obawy społeczności międzynarodowej;
22. potwierdza pełne poparcie dla rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ przyjętej zgodnie z rozdziałem VII art. 41 Karty Narodów Zjednoczonych i wzywa, aby podczas kolejnej Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych postanowiono, jakie działania UE podejmie w świetle przyszłych decyzji, które ma podjąć Rada Bezpieczeństwa ONZ;
23. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Wysokiemu Przedstawicielowi ds. WPZiB, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, Radzie Praw Człowieka ONZ, prezesowi Sądu Najwyższego Iranu oraz rządowi i parlamentowi Islamskiej Republiki Iranu.